

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

XII. seja dne 13. julija t. l.
(Konec.)

Posl. Kalan je poročal o prošnji c. kr. nadinženjerja Kirchsclagerja za podporo za zgradbo mostu čez Savo pri Trbovljah. Ta prošnja se je odstopila dež. odboru, da svoječasno o njej poroča.

Po poročilu posl. dr. Papeža se je prošnja posestnikov iz Zažarja pri Vrhniki, katero prošnja je posl. Jelovšek toplo priporočal, odstopila dež. odboru v primerno rešitev. Isto se je zgodilo s prošnjo županstva v Ribnem za podporo za napravo dveh mostov in pota v Palež.

Posl. Grasselli je poročal o prošnji ljubljanskega knjigotržca Otona Fischerja, naj se mu dovoli subvencija za izdajo učne knjige „Obrtno računstvo.“ Sklenilo se je pooblastiti deželni odbor, da sme v ta namen dovoliti podpore do 500 K, ako se izkaže, da je knjiga primerna dejanskim potrebam.

Posl. dr. Papež je poročal o deželnem prispevku za napravo ulice, ki je projektovana za novim deželnim dvorcem v Ljubljani, namreč od Gospodskih ulic v Vegove ulice ter o notranji uredbi deželnega dvorca. Novi dvorec bo do drugega polletja prihodnjega leta popolnoma gotov. Po poročilu nadinženjerja Klinarja, ki skrbno vodi celo stavbo, za kar mu gre popolno priznanje, se proračun 370.000 gld. ne bo prekoračil. To je uspeh, ki ga je toliko bolj pozdraviti, ker se je doslej pri vseh stavbah, kar jih je dežela izvršila, proračun vedno prekoračil. Glavni povod, da je mogoče tako ugodno izhajati, je ta, da so se profesorja Hraskega načrti opustili in je izdelal nove načrte arhitekt Hudec na Dunaju, ki se je strogo držal mej, ki jih je določil deželni zbor. V proračun 370.000 gld. pa seveda ni vračunjena notranja uredba deželnozbornske dvorane, dež. uradov. prostorov dež. glavarja itd., ampak obsega ta proračun samo troške za stavbo samo. Ker je v interesu dvorca, da se odpre nova

ulica od Gospodskih ulic do Vegovih ulic in je ob sebi umevno, da se mora preskrbeti primerna notranja oprava, se je sklenilo: 1. Mestni občini ljubljanski se za napravo nove ulice od Gospodskih ulic v Vegove ulice dovoli primeren prispevek, ako se občina zaveže, da dotično ulico do 1. julija 1902 popolnoma izvrši. 2. Za notranjo opravo deželnega dvorca se dovoli kredita 60.000 K.

Posl. Jelovšek je poročal o zgradbi okrajne ceste Podlipa-Smrečje v vrhniškem cestnem okraju. Stroški bodo znašali 57.000 kron. Dežela bo prispevala z 18.000 K. Dotični zakonski načrt je bil odobren.

Po poročilu istega poročevalca se je v kamniškem cestnem okraju ležeča občinska cesta od Vira do Mengša uvrstila mej okrajne ceste.

Posl. Lenarčič je poročal o prošnji županstva Šmihel-Stopič za pomoč zoper cigane. Poročevalec je pojasnil, kako velika nadloga so cigani za kmetško prebivalstvo ter je predlagal: Prošnja se odstopi deželnemu odboru, ki naj opozori županstva, da se gotovo doseže uspeh, ako se bo županstvo ravnalo po naredbi z dne 7. oktobra 1897; zajedno naj deželni odbor prosi deželno vlado, da naroči orožništvu, naj županstva pri vseh korakih zoper cigane krepko podpira.

Posl. Pfeifer je temeljito pojasnil počenjanje ciganov, obželoval, da se cigani ne dajo v prisilno delavnico, izrekel željo, da bi se vsi cigani odpravili na kak otok sredi Atlantskega oceana in nasvetoval resolucijo, s katero se vlada prosi, naj županstvom naznani vse veljavne zakone in naredbe, ki se dajo porabiti zoper cigane.

Posl. dr. Schaffer je pripomnil, da tudi prisilna delavnica ne bo ciganov boljšala, in da bi imela dežela samo nepotrebnih stroškov, ako bi cigane spravila v prisilno delavnico.

Deželni predsednik baron Hein je opozoril, da imamo na Kranjskem opraviti z dvema vrstama ciganov, namreč s tujimi in z domačimi. Proti tujim ciganom se po-

stopa z vso strogostjo. Tugi cigani se spravljajo čez deželno mejo (Postl. dr. Schaffer: Pa se spet vračajo na Kranjsko.) Odkar je na hrvaški meji mnogo orožniških postaj, so se razmere nekoliko izboljšale. Težje pa je, pripraviti domače cigane do tega, da bi se stalno naselili. V črnopoljskem okraju se porablja cigani pri cestnih delih. Okrog Vínice imajo svoje hiše, a ne stanujejo v hišah, ampak so si napravili poleg hiš šotore in prebivajo v teh. V občini Šmihel-Stopič se ni posrečilo pridobiti ciganov za kmeto delo. Cigani so kmetškemu prebivalstvu v veliko nadlogo, vendar bi bile razmere dosti boljše, ako bi kmetško prebivalstvo z večjim pogumom nastopalo proti ciganom. Kmetški ljudje se pa boje ciganov in se jih ne upajo naznaniti. O županu Šmihelske občine se je povedalo deželnemu predsedniku, da mirno gleda, kako cigani poljske pridelke krađeje. Za potepahe ni in ne sme biti prostora v civilizirani državi.

Zbornica je potem sprejela odsekove predloge.

Ko se je po poročilu posl. Lenarčiča prošnja županstva v Dveru za napravo kake tovarne odstopila deželnemu odboru, se je zaključila seja.

V Ljubljani, 15. julija.

K notranjemu položaju.

Na Češkem, Gališkem in Tirolskem se že delajo priprave za bodoče deželnozbornske volitve. Češki in gališki namestnik sta bila te dni na Dunaju radi bodočih volitev. Vlada baje želi, da se izvrše v prvi polovici meseca oktobra, da more začeti državni zbor v drugi polovici oktobra iznova svoja dela. Čehi želijo, da se sedanji deželni zbor v septembru snide še enkrat in zadnjič ter želijo, naj se vrše volitve kasneje. Značilno za razvoj razmer na Češkem je, da se imeli Mlado in Staro-čehi radi bodočih deželnozbornskih volitev skupno konferenco, ki se je tikala skupnega postopanja proti drugim češkim strankam. Vendar pa se bode skušalo tudi z drugimi strankami doseči nekak modus

vivendi. Pogajanja se bodo vršila vsekakor in zeleti je, da bi se završila tako, da bi ne imeli končno koristi vendar-le Nemci in socialni demokrati. Učiteljstvo je dobilo po zaslugi Mladočehov regulirane plače, vendar bo večinoma glasovalo za agrarce in realiste.

Veliki knez Aleksander Mihajlovič v Bolgariji.

Knez Ferdinand in veliki knez Aleksander Mihajlovič sta bila v Varni sprejeta z največjo slovesnostjo in navdušenostjo. Sprejeta sta več deputacij ter se udeležila „Tedeuma“ v katedrali. Metropolit ju je nagovoril ter imenoval poset ruskega kneza novo podlago, na kateri se razvije ožje prijateljstvo med Bolgari in Rusi. Vojaške parade se je udeležil tudi oddelek ruskih mornarskih vojakov, torej so nastopili ruski in bolgarski vojaki skupaj. Parade so se udeležili tudi ruski diplomatski agent z vsem osebom, ministri, oblastva, konzularni zastopniki drugih vlastij in ogromno občinstva. Veliki knez je posetil ruski konzulat, potem pa je bil na krovu „Nadežde“ diner, pri katerem je knez Ferdinand napil ruski mornarici, veliki knez pa mladi bolgarski mornarici. Tudi v palači Euxinogradu je bil diner ter sprejem. Na Bolgarskem je danes zopet Rusija najvplivnejša država.

20 mesecev vojna v Južni Afriki.

11. julija se je izpolnilo 20 mesecev, odkar traja vojna v Južni Afriki. Poprečno je veljal Angleže vsak mesec 5 bataljonov vojakov in 200 milijonov kron. Dosegli pa niso Angleži nobenega odločilnega in končnega uspeha. Okoli 6-8000 mož pod Foushejem na vshodu, Krutzingerjem v središču in pod Hertzogom na zahodu je v Kaplandiji. Ti trije so gospodje na tem angleškem ozemlju. Buri dobivajo pri kaplandskih Burih novicev, živeža in konj. Angleški nadpoveljnik Kitohener je poslal v Kaplandijo svojega najboljšega častnika Frencha, ki pa ni dosegel tekom štirih tednov, odkar je v Kaplandiji, nobenih uspehov. Buri pa napadajo

LISTEK.

Goli kip.

Ruski spisal Nemirovič-Dančenko.

„Mamica, ali jo zebe?“

„Da, dragec.“ S pogledom polnim globoke neznosti se je nasmehljala mlada gospa malemu, modrookemu kodrolaščku, ki je ostrmel, opirajoč svojo bradico na roko, globoko zamišljen in nepremično v svetilko.

„Zakaj pa ne pove?“

„Ker je iz kamena ne in more govoriti!“

„Iz kamena in ne more govoriti!“ misli petletni Sergej in vidi v duhu veliki vrt, ki se njemu, malemu radovednežu, zdi veliko večji kakor je v resnici. Nepremično štrle gola drevesa v mrzlojasni zimski vzduh. Tuintam se zablische sneženi kosmiči na vejevju liki srebro. Sergej veruje trdno in sveto, da so to gnezdeca angeljev, kakor mu je pravila Njanja, njegova stara pestunja. Bel, lesketajoč se snežni plašč pokriva vse naokrog. Prav tik reke, ne daleč od stopnjic, ki vodijo iz hiše v vrt, stoji bela, mramorna boginja, ki z nepremičnimi, tajnostnimi očmi strmi v daljo. Reko pokriva na veliko radost Sergeja led, zakaj mali kozak Tonka ga vozi tam vsakdan v sanh. Kakor blisk zletita po svetlo-

gladki površini, in njun veseli smeh budi odmev snivajočih livad.

„Kamnita je in ne more govoriti ... in zebe jo ... Kako žalostno zanjo mamica ... Čemu ne pošlješ Jegorja tja, da jo obleče?“

Vzradoščena se zasmeje vesela mati, dvigne svojega malega, ga poljubi na njegove ljubke, jasne oči in veli Njanji, spraviti ga v posteljo.

Stara pestunja se je izvanredno čudila, da ni Sergej danes, kakor vsak večer, prosjačil za pravljico. Prišlo mu je tako v navado, da ni nikdar zaspal brez pravljice, in zato mu je začela običajno med slačenjem praviti kar na slepo katerokoli pripovedko brez vsake zveze, dasi pri njenem početku niti slutila ni, kakšen bo konec. Danes pa je začel Segej sam:

„Njanja, veš li, ona bela gospa, ki stoji na vrtu? ... Ni li strašno, tako prezeba in iz kamena je in govoriti ne more!“

„Kaj še! kaka nespamet!“ zaklicala je starka. „Kaj se tak malopridnež vse izmislil!“

Sergej se je še nejasno spominjal, da je prišla mati notri, da ga je poljubila in prekrizala. Na to ga je obdala gosta megla, in v tej megli se je naenkrat pojavila pred njim bela postava in ga gledala s svojimi brezizraznimi očmi.

„Sergej,“ tako je rekla, „mrzlo mi je,

oj, tako mi je mrzlo, Sergej! ... Dobro tebi, ki ležiš v svoji gorki postelji, v zakurjeni sobi, a jaz? ... A nikdo se še ni razun tebi domislil, da bi imel sočutje z menoj ...“

In Sergej vidi, da ji solze polze po belih licih.

Nato zastrè vse tema. Kar odpre Sergej oči, se podpre s komolcem in zre kakor zajček čez visoko steno postelje. „Njanja, Njanja!“

A Njanja smrči od trudnosti, pri čemur ima na smešen način usta odprta. Mistična polutema vlada v sobi. Tiho, prav tiho cvrči mala svetilka za rožnato rudečim steklom in kadar zaplapola, poigrava umirajoči njen sijaj po srebrnem, z biseri okrašenem oblačilu zadaj stoječe svete podobe.

Sergej je zaprl oči in skušal vnovič zaspiti, a brez uspeha. Dvignil se je v drugič, naslonil roke na posteljin rob in se ogledal. Bele gospe ni bilo. Pogledoval je skozi odprta vrata v temne kottiške soslednje sobe — a tudi tam ni bilo nič. Ker ni nihče na kateri koli način strašil otroka, ni poznal nobenega strahu, niti pred temo, niti pred hudobnimi ljudmi.

„Njanja, Njanja!“ je klical zopet.

Ta je pa le še glasneje smrčala in še bolj na široko odpirala usta.

„No, kaj takega!“ mislil je otrok, ko

jo je videl. „In pri tem še vedno pravi, da zleti človeku krokar v usta!“

Vsedel se je zopet v posteljo in začel razmišljati. Občutil je sočutje do bele gospe, oj, tako veliko sočutje! ... Vsakdo je bil oblečen in pokrit, le ona sama je stala zunaj na mrazu. Da bi imela vsaj kako ogrinjalo, bilo bi vendar nekaj.

In hipoma ga je obvladala goreča želja, da ji takoj, na mestu pomore. In zakaj ne? Nihče ne zapazi, in tudi ko bi zapazil, bila bi Njanja edina, ki bi radi tega godrnjala, mamica ne, ona bi to odobraval. Kako često mu je rekla: „Sergej, vedno moramo pomagati onim, ki nimajo ničesar.“ In ko bi se vrnil oče iz mesta, bi rekel: „Ti si moj dragi dečko, Sergejček! Pomagati mora vsak, — in naj si je ta vsak še tako majhen.“

Toda kako naj obleče svoje nogavice? Njanja ga vedno zasmehuje radi tega, a on se tega nikakor ne more naučiti. Vzel je jedno od dolgih, ozkih nogavic in jo skušal obleči — do polovice je šlo, a dalje ne! Oj, te ozke stvarice! In tudi svojih čevljev ni dobil. Ko bi vzel Njanjine gorke šlape? Sobi bi prav lahko pretekel v nogavicah, ki so se precejšen kos vlekle za njim, in pri vrtnih vratih, koja se niso nikdar zapirala, lahko natakne šlape.

Sergej je splezal s postelje. Na nekem naslonjaču je ležal njegov mali kožuh, segel

mesta, kakor Murraysburg, katerega je zavzel Schoepers. V Oranji, kjer je bil koncem marca Steyn iznova izvoljen predsednikom, stoji v vshodnjem delu okoli 5000 mož s 6 topovi pod Dewetom, Kolbejem in Ackermannom pri Reddersburgu in Pretorius pri Kotzspoortu. Angleži so zasedli železniško glavno progo v Oranji, general Hamilton pa preganja Bure v okraju Edenburg, kjer so se vršili med polkovnikom Williamsom in Buri dne 3., 4. in 5. t. m. boji izpremenljivih uspehov. V gorovju Transvaala in sicer na vshodu so namestnik predsednika Krügerja, Schalk Burger, nadpoveljnik Smuts in Luka Meyer pri Ermelu, nadalje Ben Viljoen, Kristijan Botha in Mueller. Angleška generala Plumer in Remington imata v tem okraju posla s „čiščenjem“. Na zahodu Transvaala stoji general Delarey pri Klerksdorp in njemu nasproti general Bullock, na severu Transvaala pa burski vodja Beyers in angleški polkovnik Greenfeld. Vsega skupaj imajo Buri še okoli 18.000 mož, ki so za nadaljevanje vojne sposobni. Vse bolne stare ali pa utrjene in naveličane tovariše so Buri odpustili, da se morejo kretati lažje. Orožja, pušk in topov, streljiva in konj imajo Buri dovolj. Obleko si delajo iz ovčjih kožuhov. Ker se jim bliža zopet pomlad, tudi radi krme za svoje konje niso Buri več v zadregi. Tako je vojni položaj po 20 mesecih skoraj neizpremenjen. Buri se niso in se ne bodo udali, nego braniti hočejo svojo neodvisnost „bet up die latzte Man“.

Dopisi.

Iz Žirov, 11. julija. Razmere v naši občini so se zadnji čas nekoliko izboljšale. Do sedaj smo imeli vedno dovolj gradiva, pisati v liste, kako hude so razmere pri nas vsled razdvojitve občanov v narodno-napredni in klerikalni tabor. Resnica je sicer, da občani sedaj glede političnega mišljenja niso še jedini, a združile so se stranke vsaj deloma v domačih gospodarskih zadevah. Z veseljem smo pozdravili jednoglasni občinski sklep, da se prosijo kompetentne oblasti, naj nam dovolijo sodnijske uradne dneve. Čudovito naglo je bila ta stvar po pripomoči zaslužnih gospodov ugodno rešena. Imeli smo že jeden uradni dan 4. t. m., in za sedaj je določen vsak mesec jeden tak uradni dan. S tem je strankam mnogo potov, časa in stroškov prihranjenih.

Za napredek vneta naše županstvo je nadalje vložilo prošnjo, naj bi okrožni zdravnik zahajal k nam vsaki teden, in upati je, da bomo tudi to dosegli, ker je v resnici skrajna potreba, da dobi naša velika občina tudi zdravniško pomoč.

Obžalovanja vredno je, da so se politična nasprotstva kazala dosedaj tudi pri društvih. S tem večjo radostjo smo zaradi tega čuli, da so se stranke pri najkoristnejšem društvu, namreč pri ognjegasnem v toliko združile, da se zida drugo novo skladišče za orodje in opravilo, in da bodo

je z rokami notri, — aj, lepo toplo! Sam ga sicer še ni znal zapeti a to tudi ni bilo potrebno, saj je bilo prav poleg ...

Toda, kaj naj prav za prav prinese beli gospe? Svojo zimsko suknjico? — Ta bi jej bila vsekakor dokaj prekratka, bila je velika in on majhen, in njegova suknjica prav, prav kratka. Misli je na mamičin kožuh, a ta je visel tako visoko, da niti s stolom ne bi mogel seči do tja. Čakaj, Njanjino pisano ogrinjalo! Pravo, tam je ležalo! Vzel je ogrinjalo v jedno, jedno šlapo v drugo roko. A kaj naj počne z drugo šlapo? Toda vedel si je pomagati: posadil je obuvalo kakor klobuk na svojo kodrasto glavico.

Kako temno je v veliki dvorani! Okna so zastrta s težkimi zavesami, in vse je mrtvaško tiho, ne nihalo v veliki uri tiktaka neprestano. Uboga stvar! Gotovo si želi jedenkrat tu ven ... Često, kadar ni mogel spati, razmišljal je Sergej, zakaj je pač nihalo zaprto v tesni omarici? Tiktaka že tako dolgo, a ne odpre mu nihče. Kako ozko in temno mora biti pač tu notri! Čuj! tik, tak, tik, tak — a nikdo se ne zmeni za to. Sergej bi mu bil gotovo že izdavnja odprl vrata, da je le mogel; že več kakor jedenkrat je poskušal, a mama ima ključ, in brez ključa ni mogel odpreti omarice. (Konec prih.)

v društvu zastopani mnogobrojno udje obeh strank.

Tudi glede regulacije naših vodá se je med občinskimi odborniki doseglo malo sporazumljenja, da prevzame namreč občina poročstvo za 30%, proračunjenih stroškov, koji snesek pa morajo le udeleženci sami plačati. Pripomniti bi bilo tu, da občinski odbor do zadnje seje še ni nikdar poročstva zagotovil, kakor je bilo pred nedavnim časom rečeno.

Čudno se nam dozdeva, da neka zelo važna stvar tako dolgo spi, namreč preložitve težkega podgorškega klanca. Mnogo prošelj je bilo že vloženo, a vse so bile do sedaj, vzlic podpori, koje je visoka zbornica dovolila — brezuspešne. Želeti bi bilo, da bi se oni, ki to prepotrebno zadevo ovirajo, poučili ali k temu prisilili.

Z združenimi močmi bi tedaj lahko še mnogo koristnega dosegli za občino. Kdaj bi že imeli cestno zvezo z Rovtami, da ne bi bilo tacega nasprotstva. Želeti bi le bilo, da bi se manjšina vsaj deloma podvrgla večini ter z zadnjo skupno delovala v prid celi občini. Dasi mnogi to uvidevajo, se nahaja vendar še mnogo hujšakačev, ki nočejo sprave za nobeno ceno. Takim bi mi le povedati hoteli, da si tako le nepotrebne stroške delajo, kateri še dosedaj — kakor se čuje — niso bili premajhni.

Bližajoče se deželnozborske volitve že sedaj vplivajo na volilce. Skoro gotovo si bodeta o času volitve zopet napovedali tudi pri nas nasprotni stranki volilni boj, a prepričani smo, da bodejo naši možje stali kot skala ter oddali svoje glasove naprednemu poslancu, ter tako dosegli — kot zadnje čase — lepo zmago v občini.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. julija.

— Osebnosti. Davčna kontrolorja Robert Lindtner v Kranjski gori in Fran Uršič na Brdu sta kot davčna oficiala premeščena, in sicer prvi k glavnemu davčnemu uradu v Ljubljani, slednji pa k okrajnemu glavarstvu v Kranju. Davčni kontrolor Ivan Jereb je premeščen in Žužemberka v Kranjsko goro, evidenčni geometer Josip Verbič pa iz Črnomlja v Postojno. Davkar Fran Skrem je začasno vpokojen.

— Kranjski deželni zbor. Na dnevnem redu jutrišnje seje so poročila o peticiji županstva v Dolih za podporo za vzdrževanje občinske ceste Dole-Rovte, o samostalnem predlogu poslanca barona Schwelgela in tovarišev glede pasivne volilne pravice deželnih služnikov, o letnega poročila dež. odbora poglavjih § 1.: Rešitev deželnozborskih sklepov, § 7. A: Deželna prisilna delalnica, § 7. B: Deželni dobrodelni zavodi, § 7. C: Deželni muzej, § 11.: Različne stvari, o prošnji filharmoničnega društva za podporo, o resoluciji glede odpusta dacarjev iz službe in glede pokojninskega pravilnika za deželne dacarje, o ustanovitvi zimske kmetijske šole za Gorenjsko, o nekaterih osebnih zadevah in o dotičnih prošnjah, o vodovodu za trg Postojno.

— Shod v „Katoliškem domu“. Tako živahnega vrvenja kakor včeraj pa še ni bilo v „Katoliškem domu“. Niti tedaj, ko se je vršil katoliški shod, ni „Katoliški dom“ videl toliko obiskovalcev. Dvorana, koder so časih oznanjali evangelij klerikalizma, je bila nabito polna socialnih demokratov in radovednežev. Mnogo udeležnikov ni dobilo prostora v dvorani. Marsikdo je bil ta dan prvič v „Katoliškem domu“, marsikdo je tudi strmel, videvši, kako nesnažno in zanemarjeno je vse. Shod je bil jako živahen. Primerili so se tudi prav burni prizori in čule so se ostre besede in žvižganje. Razpravljalo se je namreč o razmerah pri ljubljanski bolniški blagajni, ki jo imajo klerikalci v rokah. Socialno demokratični govorniki so te razmere razkrili in jih ostro kritikovali. Načelnik Kregar se je skušal opravičiti in je zagovarjal upravo bolniške blagajne, ali izrečenih obtožb ni mogel ovreči. Značilen je izrek iz klerikalnih ust: Za vse pa vendar ne moremo biti odgovorni; če bi bili dobro plačani, bi že prevzeli odgovornost. S Kregarjem je prišel na shod tudi Štefe, kateremu se je pa še slabše godilo, kakor Kregarju. Razprave so bile mestoma jako burne. Primerili so se hrupni prizori, grmeli so medklici, čulo se je žvižganje. Shod je važen, ker se je sedaj javno pribilo,

kako slabo postuje bolniška blagajna, in kako nečuvstvene razmere da tam vladajo ter tudi za to, ker se je dokazalo, kako nujno je potrebno, da pride v odbor vsaj nekaj takih ljudi, ki bodo smožni upravo strogo kontrolirati, da klerikalci ne bodo več sami med seboj, kakor dolej in da ne bodo mogli več počenjati, kar bodo hoteli.

— Kobljar v občinskem odboru Kranjskem. Pooblaščenec vilirista A. Pollaka je imel v zadnji občinski seji svoj prvi „debut“. Pri volitvi je Kobljar povedal, da bi bil rad v ubožnem odseku. Ko je župan pripomnil, da ima Kobljar kot župnik itak pristop v ubožni odsek, izjavlje vilirist o kr. notar A. Štamberger, ki je bil tudi predlagan za člana v ubožnem odseku, da ne more sprejeti te časti, kakor bi bil sicer rad sodeloval z vso vsmo. On ne mara sedeti v istem odseku z župnikom Kobljarjem, ki je, kakor znano, redaktor „Slovenskega Lista“, onega lista, ki piše tako surovo in podlo, kakor morejo pisati le lopovi (medklic: in pobalini!) Njega je neopravičeno napadel „Slovenski List“ kot c. kr. notarja. Le obžaluje, da takrat ni nastopil sodnim potom. (Kobljar kliče: „Pa nastopite!“) Glede na vse to odklanja članstvo v ubožnem odseku. Pooblaščenec Kobljar izjavi, da ni več urednik „Slovenskega Lista“, kar mu pa seveda nihče ne verjame, temveč čuje se medklic: „In pod vašim imenom prihajajo v „Slovenski List“ tiste umazane notice in lažnjivi dopisi iz Kranja!“ „Gorenjec“ pravi: Mi vemo, kaj bi bili v tem slučaju storili na Kobljarjem mestu, Pollakovega pooblaščenca pa ni mnogo ženirala ta čudna ovacija. Čast!

— Čujte in strmite. Iz Kozjega se nam piše: Vsi časopisi, tudi „Slovenski Gospodar“, priporočali so, da se naj na predvečer godu sv. Cirila in Metoda zažge kolikor mogoče veliko kresov. Temu pozivu odzvali so se tudi kozjanski naprednjaki, in zažgali na lepem griču nad trgovim mogočen kres ter streljali s topiči. A glej, „Slovenski Gospodar“ poroča: „Živela sloga, kozjanski liberalci zažgali so svoj kres!!! Več prihodnjic“. Tem hinavcem torej ni prav, da so tudi naprednjaki s svojim kresom počastili slovanska blagovestnika! Menda zato ne, ker je bil naš kres res imeniten in na lepem prostoru!! Oni bi menda radi, da bi naprednjaki samo delali in šteli denar, uspeh pa bi sebi pripisovali, kakor letos Jankovič. Hinavci, ali se še spominjate, kdo se je lani trudil?! A tako nemurni ne bomo več!

— Promocija. V soboto, dne 13. t. m. je bil na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava g. Leon Stare iz Ljubljane. Čestitamo!

— Umrli je v Ilirski Bistrici g. A. n. Domladis, trgovec in posestnik. Naj v miru poživaj!

— Iz slovenske lirike. Pod naslovom „Aus der slovenischen Lyrik“ je začel objavovati g. prof. Funtek v uradnem listu prevode slovenskih lirskih pesmij. V št. 159 sta Gregorčičevi pesmi „Človeka ustvariti nikar!“ in „Znamenje“.

— Vsi slovenski učiteljski abiturijenti in abiturientinje prirede s sodelovanjem hrvatskih učiteljskih abiturijentov, gosp. Rudolfa Vrable ter godbe slav. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27 na korist učiteljskemu konviktu in družbi sv. Cirila in Metoda v sredo, dne 17. m.lega srpana 1901. I. v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“ koncert. Dirigent gospod Hilarij Benišek. Začetek ob 8. uri zvečer. Vpored: 1. Anton Dvořak: „Moj dom“, ouvertura za orkester, op. 62. 2. Prolog. 3. Jožef Haydn: „Cesarska pesem“, enoglasno s spremljevanjem orkestra. 4. a) Anton Nedvď: „Oblakom“, b) F. Mendelssohn-Bartholdy: „Slovo od gozda“, c) I. Padovao: „Vse mine“, poje mešan zbor. 5. a) Fr. Schubert: „Vera v pomlad“, b) Josip Procházka: „Kaj bi te vprašal?“, („Novi akordi“), c) L. Pahor: „En starček je živel“, („Novi akordi“) pesmi za bariton s spremljevanjem klavirja; poje učitelj g. R. Vrabl, spremlja g. Hilarij Benišek. 6. A. Foerster: „Venec Vodnikovih pesmij“. Poje šestero, glasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Po koncertu prosta zabava in ples. Cene prostorom: Sedež od I.—III. vrste à 3 K; sedeži naslednjih vrat à 2 K; stojišča à 80 h; dijaške vatopnice à 40 h. Vstopnice se dobivajo v trafiki g. Šešarka,

Šelenburgove ulice, in na večer koncerta pri blagajni. — Koncerti učiteljskih abiturijentov so se občinstvu prikupili in upamo, da tudi letošnji napolni koncertno dvorano, zlasti ker je namenjen čisti dohodek tudi družbi sv. Cirila in Metoda. Žal, da se spričo drugih velikih žrtev, ki jih prinašamo Slovenci domovini na oltar, čisto pozablja naša prekoristna družba sv. Cirila in Metoda. — Med občinstvom vlada veliko zanimanje za ta koncert, kajti prvič nastopijo vsi slovenski in hrvatski učiteljski abiturijenti in abiturientinje. Iz Zagreba, Gorice in Maribora so gosti že danes dospeli. Drugi pridejo jutri v Ljubljano.

— Poljudna predavanja. Odposlanci, katere so imenovala društva „Slovenska Matica“, „Zdravniško društvo“ in „Slovenski Pravniki“ za posvetovanje o prireditvi poljudnih predavanj v prihodnjem zimskem času, so na svojem sestanku dne 13. t. m. nastopno sklenili: Načelo je, da so predavanja namenjena najširšemu krogu občinstva. Tvarino, ki jo je obdelavati, deliti je na slovoštvo v širšem pomenu, zdravništvo, pravoznanstvo in tehniko. Prvo obsegaj zlasti zgodovino kranjske dežele, kulturno in pripovedno, drugo v prvi vrsti higijeno, tretje narodno gospodarstvo in razlaganje novih zakonov (davčnih in civilnih) z oziranjem na narodno gospodarstvo in četrto najpoprej vodne stavbe. Predavanja prirediti naj se vsaj vsako drugo nedeljo v kakem javnem lokalnu, najpripravnije v kakem šolskem prostoru, dopoldne od 11.—12. ure ter bodi dovoljen vsakemu brezplačen pristop. Če se jedna in ista tvarina obdelava v več predavanjih, bodi vendar vsako zase v toliko celotno, da je razume tudi tisti, ki poprejšnjih predavanj ni slišal. Nalog odposlancev je, da sami prevzamejo kako predavanje in pa, da v sodelovanje naprosijo znane slovenske strokovnjake. Prireditelji predavanj so: „Slovenska Matica“, „Zdravniško društvo“ in „Slovenski Pravniki“ skupno, formalno vodstvo pa naj prevzame odbor društva „Slovenski Pravniki“, ki je misel sprožil.

— Sentjakobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani je izročila družbini blagajni 171 K, in sicer: letnine 76 K, potem 86 K Ciril-Methodovega daru, ki so ga podarili nastopni gg.: po 10 K stolni dekan Zamejic in F. Podlimbarski; 8 K kanonik Rozman; po 5 K generalni vikar Flis, A. Zupančič, Vrhovnik; po 4 K prof. Gnjezda in Nadrah; po 3 K dr. Fr. Ušeničnik, Steska, F. Ferjančič, dr. Pečjak, dr. Poček, Jož. Vidmar; po 2 K And. Kalan, dr. Karlin, Kržič, Trtnik, Sim. Treo, Stroj, dr. Gestrin; po 1 K Jereb, dr. Förster, dr. Žitnik; za velikovsko šolo je daroval gosp. župnik F. Jeršič 5 K; podpornine in raznih darov 4 K.

— Javni izpit na zavodu za gluhone otroke v Ljubljani. Še leto ni minulo, odkar se je odprl zavod za nesrečne gluhone otroke tudi pri nas, in že smo imeli lepo priliko pri včerajšnji prvi javni preskušnji gojencev se prepričati kakšna dobrota je za deželo, ta večinoma iz pokojnega dekana Holzapfla ustanove zgrajeni in vzdrževani humanitarni zavod. Sedaj je gojencev 25, namreč 21 dečkov in 4 deklice (ker je za dekleta šola še v Šmihelu pri Novem mestu) prostora je pa še za toliko število, ko se pomnože sredstva zavoda. Gospod vodja Primožič in g. učitelj Armič sta s svojimi gojenci včeraj upravo presenetila navzoče. Po novi metodi se namreč zdaj nauče gojenci vporabljeni svoje govorilne organe to je nauče se govoriti, akopram ne slišijo ničesar, tudi lastnega govora ne, ker so gluhi od rojstva in ostanejo gluhi. Koliko mučnega in vstrajnega potrpežljivega dela prizadeva vzgoja takih nesrečnih otrok, si je lahko misliti, predno se jih pripravi do tolike stopinje, kakor smo jih videli, bolje rečeno slišali včeraj. V dveh oddelkih smo slišali, kako so takorekoč z učiteljevih ust čitali razna imena z različnim glasom, spoznavali in imenovali kazane jim predmete z raznih barvanih podob in zapisavali imenovano na šolsko pisalno desko. Dalje so računali ustno, doštevši in odštevši številke do deset itd. pisavši vse tudi na tablo. Konečno sta dva dečka molila ves Ošenaš prav z različnim glasom in so vsi skupaj ga potem ponavljali. S tem se je končala ta res ginljiva prva skušnja, ki je na vse navzoče naredila globok utis. Navzoči so

bili: Nj. ekselencija dež. predsednik baron Hein in gospa baronica Heinova, dež. vladni san. svetnik dr. Zupanec, dež. vl. svetnik Marki Gozani, dež. vladni stavbeni svetnik Böltz, ki je vodil sgradbo poslopja, dež. odbornik dr. Schaffer gg. ravnatelj Levec, dr. Požar, Senekovič, č. g. stolni prošt dr. Klofutar, č. gg. kanonika Sajovic in Sušnik, g. dež. posl. svetnik Višnikar, rač. svetnik Svetek, nadučitelj Gabršček, zastopniki žurnalistike in kakih 20 starišev in sorodnikov gojencev. Po končani skušnji so si vsi navzočniki ogledali razstavljenega šolska ročna dela in vse prostore jako praktično zgrajenega poslopja. Pred odhodom sta izrekla g. dež. predsednik in č. g. prošt Klofutar gg. ravnatelj Primožiču in gosp. učitelju Armiču s prav prijaznimi besedami priznanje za njihov res velik trud, s katerim sta dosegla tako lepe uspehe.

— Velika dobrodelna slavnost slovenskega del. pevskega društva „Slavec“ na korist pogorelcem v Kropi, Gorenji vasi, Dobrunjah in Bizoviku se je vršila včeraj zvečer v „Narodnem Domu“ ob največji vdeležbi občinstva. Kmalu po 7. uri ni bilo dobiti nobene mize in nobenega stola več. Vrt je bil docela zaseden, mnogo ljudi je ostalo zategadelj brez postora ter je moralo oditi. Vrt je bil lepo razsvetljen, Sokolova dvorani in arena pa sta bili okusno okrašeni. Na „Narodnem Domu“ in na vrtu pa je viselo veliko število narodnih trobojnic. Odbor, na čelu mu predsednik g. Dražil, je storil v popolni meri svojo dolžnost ter mu gre za okusni in originalni aranžma veselice vse priznanje. Vspored se je izvajal natančno po programu. Koncertirali sta dve godbi: meščanska in vojaška, obe na vrtu in v Sokolovi dvorani. Pevsko društvo Slavec pa je zapelo dvoje velikih moških zborov: Bazinov „Hanibalov prehod preko Alp“ in Zajčev „More“ prav izvrstno in vzlic temu, da je treba za te dve veliki skladbi številno močnejšega zbora, prav zadovoljivo. Gosp. oper. režiser Jos. Noll je zapel ob spremljevanju mešč. godbe veliko arjo iz opere „Marija Rohanska“ dovršeno. Žel je mnogo priznanja. Glavna veselica pa se je razvila šele po 10 uri, ko se je začel na vrtu koncert vojaške godbe in ko se je začela v dvorani ob igranju mešč. godbe navdušeno plesati. Na vrtu se je začelo med tem pridno dopisovanje, ter so imele razprodajalke razglednic iz pogorelih krajev dosti posla, takisto tudi pismonoše. Osobito pa so se odlikovale dame, ki so razprodajale srečonosne papirčke. Dobitki so bili skoraj brez izjeme jako lepi in celo dragoceni. Veselica se je torej posrečila vsestransko izvrstno, na kar gre čestitati „Slavcu“, ki je plemenito podjetje vrlo priredilo in vzorno izvršilo. Veselica je trajala pozno v noč. Iz Gorenje vasi je došel brzobjaven pozdrav.

— Šolska izvestja. Iz došlih nam izvestij posnemamo naslednje podatke. Izvestje ljubljanske realke prinaša na prvem mestu razpravo „Ein Beitrag zur Bildungsgeschichte des Thales der Neumarktlar Feistritz von Josef Wentzel“. Na zavodu je poučevalo 25 učnih moči. Koncem leta je bilo na zavodu 444 učencev, mej njimi 226 Slovencev in 193 Nemcev. Odličnjakov je bilo 29, prvi red jih je dobilo 265, ponavljalno skušnjo jih mora delati 62, drugi red jih je dobilo 65, tretji red pa 14. Radi bolezni bodo delali 3 učenci naknadno skušnjo. Šolnine so dijaki plačali 14.820 kron. Stipendije je uživalo 23 dijakov v skupnem znesku 2978 kron 52 vin. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo 293 učencev.

— Ustni zrelostni izpiti na ces. kr. ženskem učiteljski v Ljubljani so se vršili od 9.—13. julija. Oglasilo se je 39 javnih gojenk in 1 eksternistinja. 1 javna gojenka se radi bolezni ni mogla udeležiti izpita. Izmed 40 kandidatinj prebilo je izpit 35 z dobrim uspehom (med njimi 4 z odliko), 5 jih pa sme ponavljati jeseni izpit iz jednega predmeta. Aprobirane so: Andolšek Marta iz Radovljice, Bernard Erlinda iz Škofje Loke, Bitenc Ana iz Ljubljane, Černe Josipina iz Ljubljane, Dragatin Matilda iz Gorice, Derstvenšek Josipina iz Senova pri Rajhenburgu, Enoh Ana iz Radeč pri Zidanem mostu, Fajdiga Marija iz Št. Vida pri Zatičini, Globočnik Bogomila iz Ljubljane, Grošelj Marija iz Ljubljane, Janša Marija iz Ljubljane, Kalan Evgenija iz Zalega loga, Kalan Sofija iz Velikih Lašč, Kos Ju-

liana iz Rablja, Kovač Marija iz Ljubljane (z odliko), Krašovec Jerica iz Bele cerkve, Lampe Ida iz Metlike, Lapejne Pavla iz Idrije, Mally Ana iz Kranja, Müller Marija iz Ljubljane, Pfeifer Ana iz Ljubljane, Pleško Ema z Rudolfovega (z odliko), Poglajen Ana iz Št. Ruperta, Poljanec Ana iz Ptuj, Poschar Terezija iz Jerešlave pri Kapeli, Pučnik Sofija iz Kranja (z odliko), Sima Bernardina iz Ljubljane, Skaberne Marija iz Kranja, Svetek Albina iz Ljubljane, Tavčar Gabriela iz Rudolfovega, Tschadesch Kamila iz Brna, Umberger Ludmila iz Ljubljane (z odliko), Uršič Marija iz Št. Vida pri Vipavi, Volc Kristina iz Dobja pri Celju in Vidmar Ivana iz Trata.

— Izvestje ljubljanske umetno-obrtno strokovne šole. Leta 1888. v Ljubljani ustanovljeni samostojni c. kr. strokovni šoli za lesni obrt in za umetno vezenje in čipkarstvo je naučna uprava od 1. januarja 1901 dalje združila v jeden zavod, ki nosi ime „c. kr. umetno-obrtna strokovna šola“. Njegov zavod obsega v smislu organizacije prejšnjih dveh šol nastopne oddelke: I. podnevno šolo za obdelovanje lesa s strokovnimi oddelki za a) stavbinsko in pohištveno mizarstvo, b) strugarstvo, c) rezbarstvo, d) podobarstvo, e) pletarstvo: II. podnevno šolo za umetno vezenje in čipkarstvo s strokovnimi oddelki za a) umetno vezenje, b) šivanje čipek, c) pletenje (klekljanje) čipek; III. javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike; IV. javno risarsko šolo za deklice. Na zavodu je poučevalo 17 učnih močij in 5 delovodij. Rednih učencev in učenk ter drugih obiskovalcev je bilo 252, in sicer 233 Slovencev, 17 Nemcev in 1 Hrvat. Mej rednimi učenci šole za obdelovanje lesa je pri klasifikaciji doseglo povoljen uspeh 59, nepovoljen 5, ponavljalni izpit jih bode delalo 5, 1 je ostal neklasificiran, 11 jih je dobilo odhodno spričevalo. Na šoli za umetno vezenje in čipkarstvo je doseglo povoljen uspeh 45 učenk, nepovoljen uspeh 2, ponavljalni izpit bodeta delali 2, 1 je ostala neklasificirana, 10 jih je dobilo odhodno spričevalo. Javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike je obiskovalo 57 oseb, javno risarsko šolo za deklice pa 23 oseb. Med najbolj važne naloge zavoda spada pospeševanje lokalne industrije, osobito pa malega obrta. Ta smoter se doseza z izposojevanjem predlog, narisov in knjig, z oddajanjem naročil, s preskrbovanjem načrtov, skic in detajlov, z brezplačnimi nasveti o virih, cenah, o tehniškem postopanju, konstrukcijah itd. Vsak obrtnik ima pravico obračati se v takih in enakih zadevah na zavod; pri vnanjih obrtnikih zadošča navadna listnica ali kratko pismo, samo da je dotična želja točno označena. Tu bodi povedano, da ime zavod samo bogate zbirke predlog za mizarje, strugarje, rezbarje in podobarje, za umetno vezenje in čipkarstvo, temveč tudi za razne druge obrte (n. pr. za slikarje, ključničarje, kamenarje, pečarje, stavbinske obrte itd.) Pri označeni nalogi dobiva zavod izdatno podporo od ravnateljstva c. kr. avstrijskega muzeja na Dunaju. V risarskem ateljeju tega muzeja izdelujejo namreč vzorne načrte modernih, večinoma angleških mebljev, katere potem oddajajo strokovnim šolam za razdelitev med interesovane obrtnike in v šolsko porabo.

— Brezžično brzobjavljanje preko oceana. Naš rojak, gosp. stotnik Fridolin Kavčič, znan pisatelj in sotrudnik znamenitih nemških in angleških politehniških listov koresponduje tudi z elektrotubiškim izumiteljem Nikolo Teslo, rodom Hrvatom. Te dni mu je je pisal Tesla iz Newyorka: „Veseli me, da me smatrate za praktičnega moža, tukaj menijo, da sem sanjač. Ravno nameravam, da uresničim jedno svojih sanjarij, brezžično predavanje brzobjav preko atlantskega oceana. Potem postanejo morda tudi drugi Vašega mnenja“.

— Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki praznovalo bo v nedeljo 4. avgusta 25letnico svojega ustanovljenja s posebno slavnostjo, za katero je določen naslednji program: Na predvečer ob 9. uri: Mirozov z bakljado. Po mirozovu sestanelek v gostilni gospe A. Deisingerjeve. Nedelja, 4. avgusta: Zjutraj ob 1/5. uro: Budnica. Zjutraj od 1/2. ure naprej: Sprejem došlih društev in deputacij na kolodvoru ter pri mestnih ugodih. Zjutraj ob 1/9. uri: Sprevod po mestu in pozdrav gasilnih društev pred mestno hišo po blag. gosp. mestnem županu. Dopoldan ob 11. uri: Sv. maša v

župnijski cerkvi sv. Jakoba. Po sv. maši odhod na glavni trg pred mestno hišo, kjer se vrši razdelitev diplom devetim gasilcem za 25letno neprekinjeno službovanje po na čelniku „Zaveze kranjskih gasilnih društev“, blag. gosp. Franu Doberletu. Popoludne ob 1. uri: Skupni banket na vrtu gospe A. Gussellove (konvert za osebo 3 krone). Oglasila k banketu voprejema odbor najkasneje do 23. julija t. l. Popoldan ob 1/4. uri: Koncert domžalske godbe na Štemarjih. Po koncertu: Prosta zabava. Ustopnina h koncertu 60 vin. za osebo; uniformirani gasilci so vstopnina prosti.

— Zarubljeni otroci. Neki rodbinski oče je imel v Lichtenthurnovem zavodu dve deklici, kateri bi bili morali sedaj po sklepu šolskega leta zavod zapustiti. Vodstvo zavoda pa deklic ni izpustilo in ko sta se oče in mati povprašala, zakaj da deklic ni domov, odgovorilo se njima je, da še ni poravnani ves dolg za deklici in da morata isti do poravnave dolga ostati v zavodu. Na pismen poziv, naj se deklici izpustita, je odgovorilo vodstvo zavoda: „Sobald alles beglichen ist, können Euer Wohlgeboren die Kinder gleich haben, aber sonst vergebliche Mühe.“ Stariši so se morali zateči k policiji, da njim je izposlovala, da so deklici izpustili iz zavoda.

— Potres. 12. julija ob 3. uri 10 min. popoldne je bil v Ljubljani prav rahel potres, katerega pa je čutil malokdo.

— Raz okno padla. Jera Velkavrhova, postrežkinja, stanujoča na Karolinski zemlji, je v soboto popoludne umivala okna v Skabernevi hiši na Mestnem trgu, in ker ni bila privezana, je padla na dvorišče in obležala brez zavesti. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Ob štruco. Šestletna deklica Marija G. je dobila v otročjem zavetišču štruco in jo nesla domov. Na ulici jo sreča postopač I. Z., ki jej vzame štruco in zbeži. Deklico so komaj potolažili zaradi štruco.

— Tatvine. Natakariči Franciški Ferličevi je bila ukradena denarnica s 30 K. Denar ji je vzela njena tovarišica, s katero sta skupaj spali. Denar je imela v postelji pod zglavjem. — Izpred južnega kolodvora je bil ukraden posestniku Ivanu Štefančiču iz Vižmarjev zeleno pobarvan dvokolesni voziček, vreden 30 kron. — Iz mesta izgnana postopačinja M. B. pokradla je v Hrušici dekli Poloni Ovnovi več obleke in delavki Marjani Jamnikovi pa ruto.

— Konj splasil se je nekemu častniškemu slugi na Emonski cesti v soboto popoldne. Konj je dirjal na Rimsko cesto, kjer so ga vjeli.

— Povožena je bila v soboto zvečer v Kolizejskih ulicah šolska učenka Antonija Dovgan. Povožil jo je kolesar A. P., natakariči na Krakovskem nasipu št. 4.

— Otroka popadla je včeraj zjutraj psica hišnega posestnika F. P. v Sv. Florjani ulicah. Otrok ima na levi nogi lahko rano.

— Nezgoda. Včeraj zjutraj je v kurilnici na južnem kolodvoru ponesrečil ključar Alojz Kocijančič. Pri popraviljanju stroja mu je odtrgalo kazalec desne roke. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— Popadljiv pes. Včeraj popoldne je na Dunajski cesti pred Piccolijevo lekarno pes tesarskega mojstra J. L. skočil v fjakarskega konja, s katerim je vozil mimo izvošček Franc Lipar. Konj je padel in se poškodeval na prsih in na desni nogi. Tudi se je pri vozu polomila ojnica.

— Najden bajonet. Na Prulah v travi je se našel bajonet brambovskega vojaka.

* Dragocena portreta. V Londonu so prodali te dni dva portreta slikarja Johna Hoppnerja, kateri je živel od leta 1758—1810. Prvi predstavlja lady Lousk Mannersovo, poznejšo vojvodinjo Dysari v kmeteki obleki s slamnikom na glavi. Portret je bil prodan za 360.000 kron. Drugi Hoppnerjev portret pa predstavlja neko gospo Farthingovo ter je bil prodan za 204.000 kron. To sta gotovo najdražja portreta na svetu.

* Kuhinja ruskega carja. Oprava carjeve kuhinje ne stane nič manj kot poldrugi milijon kron. Posamezne posode za kuhanje veljajo po 1000 kron, jedna posoda, v kateri se kuhajo ribe, pa celo 3000 kron. Drugo posodje, katero je ostalo večinoma še iz dobe carice Katarine, je vredno 200 tisoč kron. V kuhinji je večinoma vse od mramorja, zlata in srebra. Šef kuhinje ima

150.000 kron na leto, njegovi namestniki pa po 30.000 kron. Dela pa v kuhinji 267 ljudi.

Književnost.

— „Slovenka“. Glasilo slovenskega ženstva ima v št. VI. tole vsebino: Stenografija in Slovenke. Franjo Klemenčič. Trst. — Tuje oči. Zofka Kveder. Praga. — Pesmi. C. Golarja. Celje. — Žena kot vzgojiteljica. Priredila Nada. Trst. — Zadrega. Tehomil. — Srbinje in Bolgarke. Priročil dr. J. T. — Slovenska kuhinjska šola v Trstu. Leča. Trst. — Prostitucija. Ivanka. Trst. — Ženski izobrazbi prosto pot! Rok Drogenik. Ljubljana. — Občni zbor „Zavoda sv. Nikolaja“ v Trstu. — Nove knjige. — Beleške.

— Ottáv „Atlas Zeměpisny“. Dobili smo prvi sešitek Ottovega zemljepisnega atlanta, ki se odlikuje z vsemi prednostmi modernega atlanta. Izhajal bo v sešitkih z 2—3 listi v razmerju 46 : 58 cm ter je torej med največjimi atlanti te vrste. Atlant je pridejan zemljepisni pregled, tako da bodo imeli naročniki poleg atlanta še samostojen zvezek zemljepisja. Vsak sešitek stane 2 K. Za naročnike stane 5 sešitkov 11 K, 10 sešitkov pa 22 K. Posamezni sešitek za naročnika pa velja 2 K 30 vin. Prvi sešitek obsega dva lista v bogatem barvotisku, in sicer: 1. Tvarnost pudy a rastlinstvo na Zeměkouli. — 2. Britské Ostrovy. I. Otto, najodličnejši založnik češki, je izdal že mnogo monumentalnih literarnih del. Nedvomno pa bo ta krasni in veliki atlant, katerega geodetom, geologom, klimatologom, prirodopiscem, topografom in statistikom prav toplo priporočamo, med najlepšimi izdajami Ottovimi. Naroča se v Pragi ali pri ljubljanskem knjigotržcu L. Schwentnerju.

Telefonska in brzobjavna poročila.

Rovinj 15. julija. „Associazione politica istriana“ je imela včeraj tu shod, na katerem je poročal poslanec Rizzi o političnem položaju. Govornik je pozivljal italijanske poslance k odločni opoziciji, ker vlada ni vstregla željam Italijanov. Sprejela se je brzobjavka, ki izreka trentinskim Italijanom svoje simpatije ter naglašja, da se morajo vsi avstrijski Italijani z vso močjo zavzeti za to, da dobi Trident svojo avtonomijo.

Dunaj 15. julija. Ministrski predsednik dr. Koerber se je vrnil danes od svojega poseta pri pl. Szellu.

Praga 15. julija. „Narodni Listy“ poročajo, da se snide češki dež. zbor 15. septembra, čegar zadnje zasedanje bo trajalo le do začetka oktobra. Nato se deželni zbor razpusti. Kdaj se bodo vršile volitve, še ni znano, a splošno se sodi, da bodo po Vseh svetih dovršene. Državni zbor se snide v prvi polovici oktobra. Radi deželnozbornih volitev na Češkem bode imel državni zbor nekaj časa premor. V ministrstvih se že pridno delajo priprave za prihodnje zasedanje. Koerber ima baje trdno upanje, da bode tudi v prihodnje državni zbor redno in mirno posloval, ter da se sprejme brez viharjev proračun za leto 1902.

Praga 15. julija. Pri tekmovalni telovadbi ob vsesokolski slavnosti je bila telovadska vrsta ljubljanskega „Sokola“ druga.

Belgrad 15. julija. Kralj in kraljica se odpeljeta 10. septembra v Petrograd.

Berolin 15. julija. Obravnava proti 13 poljskim velikošolcem, toženim radi veleizdaje, se je preložila.

London 15. julija. Soprog Schalka Burgerja, podpredsednika Transvaala, so ujeli Angleži v Vaternwalu ter jo odvedli v Pretorijo.

Narodno gospodarstvo.

— Pogozdovanje krasa. Kakor posnemamo uradnemu poročilu, se je lansko leto na kranjskem Krasu 12419 ha = 21579 oralov sveta na novo pogozdilo in 18077 ha = 31357 oralov nasadov popravilo in sicer v davčnih občinah Slavina, Narin, Radohova vas, Britof, Parje, Kal, Stara Sušica, Trnje in Trnovo. Za ta dela porabilo se je 2,294.000 sadik črnega borovca 70.000 smrekovih, 60.000 jelovih sadik in 2350 sadik japonskega mecesna,

potem 100 kg smrekovega semena. Pri pogozdovanju leta 1900 je bilo 2147 delavcev, ki so imeli 13819 delavnih dni. Dotični troški znašali so 21.123 kron. Ves svet, kar se ga je na kranjskem Krasu od leta 1876. ob državnih in deželnih troških, s prispevki južne železnice in z drugimi prihodki pogozdilo, meri 1687 57 ha = 2933.11 oralov ter se je za to porabilo 26.850 630 sadik. Vse pogozditve se nabhajajo v prav dobrem stanju. Za tekoče leto proračunani so troški pogozditve na 41.846 K.

„Henneberg-svila“

— le pristna, ako se naroča naravnost pri meni — za bluze in obleke v črni, beli ali pisani barvi, od 65 kr. do 14 gl. 65 kr. meter. Vsakomur franco in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopošiljajo takoj. Dvojna poštnina v Švico.

G. Henneberg (100—9)
Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Javna zahvala.

Preblagorodni gosp. dr. Robert Gorianý in milostljiva soproga njegova blagovolila sta izročiti podpisane županu povodom njune srebrne poroke svoto 200 K v razdelitev med občinske ubožce. — Za ta blagodušni dar izreka podpisani župan blagima darilecema pristrčno zahvalo.

V Kandiji, dne 13. julija 1901.

Zorc

župan občine Šmihel-Stopiče.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506² m. Srednji kračni tlak 758⁰ mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Visočina v 24 urah
13.	9. zvečer.	735.3	19.0	brezvetr.	jasno	0.4 mm
14.	7. zjutraj	735.2	15.0	sl. svzhod	jasno	0.4 mm
	2. popol.	733.7	29.2	sr. jzhod	skoro jas.	0.0 mm
	9. zvečer	733.7	21.0	sl. jzhod	jasno	0.0 mm
15.	7. zjutraj	734.4	17.9	sl. svzhod	oblačno	0.0 mm
	2. popol.	734.4	29.2	brezvetr.	del. oblač.	0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 20.4° in 21.7°, normale: 19.7° in 19.7°.

Dunajska borza

dne 13. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	99.30
Skupni državni dolg v srebru	99.15
Avstrijska zlata renta	118.40
Avstrijska krona renta 4%	95.60
Ogrska zlata renta 4%	118.15
Ogrska krona renta 4%	92.90
Avstro-ogrski bančni delnice	1629.—
Kreditne delnice	624.50
London všta	239.57 ¹ / ₂
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.47 ¹ / ₂
20 mark	23.49
20 frankov	19.03
Italijanski bankovci	91.—
kr. cekini	11.28

V najgloblji žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti gospe

Angele Malovrh roj. Pirker

ki je po dolgi, težki bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, danes ob 4. uri popoldne v starosti 63 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v torek, dne 16. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Wolfvovih ulicah št. 1.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. (1501)

V Ljubljani, dne 14. julija 1901.

Rodbina Malovrh. Rodbina Pirker.

Namesto vsacega posebnega naznanila.

Globoko žalujući naznanjamo bitko vest, da je naš prelubi in nepozabni soprog, oziroma oče in stari oče, gospod

Albert Domladis

posestnik in trgovec

danes zjutraj ob 3¹/₂ uri po kratki, mučni bolezni, previden s svetotajstvi, v 65. letu svoje dobe Bogu udan preminul.

Zemeljski ostanke drugega ranjcega se bodo v sredo, dne 17. t. m., ob 9. uri popoldne prenesli iz hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Petru v Trnovem in tam položili k večnemu počitku.

Ilir. Bistrica, dne 15. julija 1901.

Ana Domladis roj. Hodnik, soproga. — Albert Domladis, sin. — Sofija Saunik, hči. — Angele Saunik, zet. — Vida Saunik, vnučinja. (1502)

Zahvala.

Globoko ginjeni po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja, povodom smrti naše iskreno ljubljene soproge, hčere, svakinje in tete, gospe

Adele Krema roj. Javoršek

isrekamo za mnogobrojno zadnje častilno spremstvo in za vsa toliko tolažilna ustna in pismena sožalja; kakor tudi darovateljem prekrasnih vencev, osobito preblagorodni gospe Juvančičevi, rodbini Lukanc pl. Savenburški, gđ. učiteljici E. Gerkmanovi, potem slavni šišenski čitalnici za venci in spremstvo, slavnemu pevskemu društvu „Ljubljana“ za lepo ginljivo petje, vsem častitim učiteljem in učiteljicam iz Ljubljane in z dežele, ter vsem občanom iz Spodnje in Zgornje Šiške, Ljubljane in okolice svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo.

(1500)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze pristrčnega sočutja povodom smrti gospoda

Luke Košmelja

izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo: prečastiti duhovščini, slavnim požarnim brambam iz Škofje Loke in domači, slav. tukajšnjemu bralnemu in pevskemu društvu, blagorodnim darovalcem vencev, kakor vsem prijateljem in znancem od zunaj in bližine za častno spremstvo in mnogobrojna ustna ter pismena sožalja.

Železniki, dne 15. julija 1901.

(1497)

Žalujoči ostali.

Učenec

se vsprejme v trgovino z raznovrstnim blagom, razun manufakturnega blaga.

(1496—1)

Ferd. Hlebs v Kranju.

Št. 24.046.

Dobava bukovih drv.

(1480—2)

Podpisani mestni magistrat

kupi 300 do 320 sežnjev, 24 palcev dolgih, suhih, zdravih bukovih drv

katere bo tekem meseca avgusta letos oddati v mestna skladišča.

Ustne ali pismene ponudbe sprejema do 25. t. m. mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 10. julija 1901.

Čas. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. n. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Drenaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Krope. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj in Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Poabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m popoldne iz Straže Toplic, novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 5. uri 50 m in ob 10. uri 35 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Prošnja gg. obrtnikom!

Deček, ki je s prav dobrim uspehom dovršil štiri razrede ljudske šole, želi postati **Milječevnikar**, kakor je bil njegov prerano umrl oče. Mati pa je reva in ne more zanj plačevati učnine, niti dajati mu hrane. Mojster te stroke, ki bi se usmilil dečka in ga vzel v uk brezplačno ter mu dal tudi hrano, storil bi bogoljubno delo, za katero bi mu bila hvaležna vdova in priden deček. — Prijazne ponudbe naj se blagovoljno pošljejo **šolskemu vodstvu v Senožečah.**

Išče se spreten (1491—2)

komptoarist

v večji trgovini. Samostojno delo. — Ponudbe v slovenskem in nemškem jeziku pod „št. 1000“ upravnistvu „Slov. Nar.“.

Blagajničarko

(1450—5)

in trgovskega pomočnika

se vsprejme v prodajalno z mešanim blagom. Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Izvežbana

prodajalka

srednje starosti sprejme se takoj za neko prodajalno z mešanim blagom na deželi. Pogoji po dogovoru (1499—1) Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Pisar.

Podpisana sodnija sprejme pisarja, ki je v sodnijski manipulaciji vsaj nekoliko izvežban Plača 2 K na dan. Nastop službe najkasneje do 1. septembra 1901.

C. kr. okrajna sodnija v Sevnici

odd I, dne 8. julija 1901. (1498—1)

Proda se

eventuelno dá v najem proti primerni kaveji večja in dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom na deželi.

Kje? pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. (1428—6)

Oznanilo.

Dne 21. julija 1901 ob 3. uri popoldne se bode v Hribu pri Vrhniki vršila

prostovoljna dražba

nekdaj Obresovega mlina in žage. Cena in dražbeni pogoji se izvejo pri c. kr. notarju g. **Anton Komotar-Ju** na Vrhniki. (1485—2)

Štev. 24331.

(1479—2)

Razpis.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije

razdeliti je med petero ubogih vdov ljubljanskih 400 K.

Prošnje za podelitev teh podpor je vložiti do 25. t. m. pri podpisnem uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane dne 10. julija 1901.

E. SCHMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 6 (v Šobrovi hiši).

Izdaja voznih listkov

tu- in inozemskih železnice, in sicer: listkov za navadne vožnje, za vožnjo tja in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake i. t. d.

Izdaja voznih listkov za vse razrede v Avstriji konces. (1476—2)

francoskega parobroda „Compagni Générale Transatlantique“ v Parizu

katerega parobrodi vozijo naravnost brez prelaganja iz Havra v New-York.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestujejo po 4¹/₂% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(40—29)

Dr. M. Hudnik, predsednik.